

Wedstrijdreglement Persoonlijke Kampioenschappen (WRPK)

INHOUD

HOOFDSTUK 1 – ALGEMEEN	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Spelsoorten	4
1.3 Partijpunten.....	4
1.4 Algemeen gemiddelde	4
1.5 Promotie.....	5
1.6 Degradatie; halve degradatie.....	5
1.7 Voorgescreven kleding; insignes.....	6
1.8 Bijzondere verplichtingen voor spelers.....	7
1.9 Recht op inschrijven voor een nationaal kampioenschap	7
1.10 Publicaties wedstrijd zaken	8
1.11 Programma's	8
1.12 Reglementswijzigingen.....	8
1.13 Maatregelen van orde; sancties; administratief verzuim	8
1.14 Zaalnormen; voorzieningen	8
1.15 Uitkomen voor meer dan één vereniging	8
1.16 Schrijvers	8
1.17 Spelmateriaal en speltoebehoren.....	9
1.18 Gesloten seizoen; verboden speeldagen; aanvangstijdstippen van wedstrijden.....	9
1.19 Aanvragen voor het organiseren van de eindstrijd van een kampioenschap	9
1.20 Verplichtingen voor organisatoren van een eindstrijd	9
HOOFDSTUK 2 – DISTRICTSKAMPIOENSCHAPPEN.....	10
2.1 Organisatie	10
2.2 Districtswedstrijd kalender	10
2.3 Verplichting tot het spelen van voorwedstrijden	10
2.4 Indeling van voorwedstrijden	11
2.5 Organisatie van een voorwedstrijd	11
2.6 Berekening resultaten van een voorwedstrijd bij gelijke partijlengtes	12
2.7 Berekening resultaten van een voorwedstrijd in een klasse met intervallen	12
2.8 Plaatsing in een eindstrijd	12
2.9 Eindstrijd met gelijk aantal caramboles	13
2.10 Eindstrijd gespeeld met het intervalstelsel.....	14
2.11 Wijzigen speelsterkte	14
2.12 Districtsranglijst.....	14
2.13 Overige bepalingen kampioenschappen.....	15
HOOFDSTUK 3 – GEWESTELIJKE KAMPIOENSCHAPPEN	15
3.1 Organisatie	15
3.2 Gewestelijk wedstrijd kalender.....	16
3.3 Eindstrijden	16
3.4 Gewestelijke ranglijst	16
3.5 Overige bepalingen	16

HOOFDSTUK 4 – NATIONALE KAMPIOENSCHAPPEN	17
4.1 Organisatie	17
4.2 Nationale ranglijst	17
HOOFDSTUK 5 – SLOTBEPALINGEN.....	17
5.1 Geschillen	17
5.2 Onvoorziene gevallen.....	17
5.3 Inwerkingtreding van dit WR	18
AANHANGSEL A – OMSCHRIJVING SPELSOORTEN, KLASSEN, GRENZEN EN PARTIJLENGTES	19
AANHANGSEL B – HANDLEIDING VOOR DE TOEPASSING VAN SYSTEEM AVÉ	20
AANHANGSEL C – HANDLEIDING VOOR DE TOEPASSING VAN SYSTEEM DE BRUIJN	21

Begrippenlijst

In dit WRPK wordt verstaan onder:

Lid:	Een natuurlijke persoon die het lidmaatschap van de KNBB heeft verworven.
Vereniging:	Een vereniging die het lidmaatschap van de KNBB heeft verworven.
KVC/KNBB Vereniging	De vereniging die op 25 mei 2009 bij akte is vastgelegd en die ressorteert onder de Sectie Carambole, welk bestuur tevens het bestuur is van deze KVC.
Carambole:	
WCB:	Wedstrijdzaken Commissie Breedtesport
Deelnemer, speler:	Lid van wie de inschrijving voor een wedstrijd is aanvaard, of een lid dat een uitnodiging voor een wedstrijd heeft aanvaard.
Kampioenschap:	Officiële wedstrijd met als inzet een kampioenstitel in de spelsoorten en klassen zoals omschreven in Aanhangsel A.
Imperatief kampioenschap:	Door districten georganiseerd kampioenschap en gekoppeld aan een vervolgekampioenschap. Deze kampioenschappen zijn opgenomen in de wedstrijdkalender.
Semi-imperatief kampioenschap:	Kampioenschap op gewestelijk niveau waaraan geen districtskampioenschap is voorafgegaan.
Districtoverstijgend kampioenschap:	Kampioenschap waarbij in de districten voorwedstrijden worden gespeeld en nadien een ranglijst wordt opgemaakt van alle deelnemers aan dit kampioenschap. De nummers 1 tot en met 8 spelen in de volgende ronde om het gewestelijk kampioenschap.
Voorwedstrijd:	Onderdeel van een kampioenschap om de deelnemers aan de eindstrijd van dat kampioenschap te kunnen aanwijzen.
Voorwedstrijden:	Wedstrijden georganiseerd indien het aantal inschrijvingen voor deelname aan het kampioenschap groter is dan het gewenste aantal deelnemers aan de eindstrijd.
Eindstrijd, finale:	Wedstrijd waarin de kampioen wordt bepaald.
Enkel rooster:	Speelrooster waarin iedere deelnemer eenmaal tegen elke andere deelnemer moet spelen.
Dubbel rooster:	Speelrooster waarin iedere deelnemer tweemaal tegen elke andere deelnemer moet spelen.
Ronde:	Deel van een wedstrijd waarin iedere deelnemer een partij tegen een andere deelnemer speelt.
Partijlengte:	Vastgesteld aantal door een speler te maken caramboles.

Partijpunten:	Waarderingspunten die aan een gewonnen of gelijkgespeelde partij zijn toegekend.
Seizoen:	Jaarlijkse periode waarin officiële wedstrijden worden gespeeld.
Wedstrijdkalender:	Lijst waarop alle in een seizoen te spelen officiële wedstrijden zijn vermeld.
Algemeen gemiddelde:	Getal dat de uitkomst is van het delen van het aantal gemaakte caramboles op het aantal beurten dat de speler in diezelfde partij of partijen van dat kampioenschap heeft gebruikt.
Partijgemiddelde:	Getal dat de uitkomst is van het delen van het aantal gemaakte caramboles op het aantal beurten dat de speler in die partij heeft gebruikt.
Toernooi:	Reeks van wedstrijden of partijen met een titel als inzet.
Toernooigemiddelde:	Alle caramboles gedeeld door het aantal beurten dat alle deelnemers samen in datzelfde toernooi hebben gebruikt.
Hoogste serie:	Het hoogste aantal caramboles dat een speler in één beurt in een wedstrijd heeft gemaakt.
Steunserie:	De op één na hoogste serie die een speler in één beurt in een wedstrijd heeft gemaakt.
Wedstrijdleiding:	Een persoon of een groep personen bij wie de leiding van een wedstrijd rust.
Inspelen:	Het voor aanvang van een partij door een speler testen van het biljartmateriaal.
Inspeeltijd:	De tijdsduur die een speler direct na het – al dan niet – tossen is toegemeten om daarin het biljartmateriaal te testen.
Carambolepercentage:	Verhouding tussen aantal gemaakte caramboles en te maken caramboles.

HOOFDSTUK 1 – ALGEMEEN

1.1 Algemeen

In dit Wedstrijdreglement Persoonlijke Kampioenschappen, afgekort tot WRPK, zijn uitsluitend bepalingen van toepassing van de Statuten KNBB, van de Statuten KNBB Vereniging Carambole, van het Algemeen Reglement KNBB, van het Sectiereglement KNBB en van de Bijlage van de Sectie Carambole. Het is van toepassing op de imperatieve en districtoverstijgende kampioenschappen van de KNBB Vereniging Carambole, die verder is aangeduid met KVC. De bepalingen in dit WRPK zijn van kracht op door of namens de KVC te organiseren officiële wedstrijden.

1.2 Spelsoorten

De KVC onderscheidt:

- kampioenschappen van Nederland groot-biljart,
- kampioenschappen van Nederland klein-biljart.

In aanhangsel A van dit WRPK is bepaald welke kampioenschappen door het KVC-bestuur zijn ingesteld.

Voor elk imperatief kampioenschap stelt het KVC-bestuur, na advies van de WCB, de partijlengte en de minimum en maximum algemeengemiddeldegrens vast voor de spelsoorten libre-klein, bandstoten-klein, driebanden-klein en driebanden-groot.

1.3 Partijpunten

1. In officiële wedstrijden worden aan een deelnemer toegekend:
  - voor een gewonnen partij twee partijpunten;
  - voor een gelijk geëindigde partij, indien beide spelers in de eerste en enige beurt van de partij – het vastgestelde aantal caramboles hebben gemaakt, twee partijpunten;
  - voor een gelijk geëindigde partij, indien twee of meer beurten zijn gebruikt, een partijpunt;
  - voor een verloren partij geen partijpunten.
2. Indien door overmacht een partij voortijdig moet worden beëindigd, wordt die partij op een later tijdstip opnieuw gespeeld. Is dit niet mogelijk of is dit van geen belang voor de eindklassering, dan wordt die speler tot winnaar verklaard die op het moment van staken procentueel de meeste caramboles heeft gemaakt. Aan hem worden de partijpunten toegekend. Is het percentage gemaakte caramboles voor beide spelers gelijk, dan wordt geacht dat de partij is gelijkgespeeld en wordt aan beide spelers een partijpunt toegekend.
3. Indien een deelnemer in de voorwedstrijd of in de eindstrijd van een kampioenschap voortijdig een partij moet beëindigen en deze deelnemer de resterende partijen niet kan spelen, moeten de resultaten van de door hem reeds gespeelde partijen worden geannuleerd en wordt een nieuw speelrooster vastgesteld. Ongeacht dit uitvallen moeten de overige spelers het vereiste aantal partijen spelen; de resultaten van de partijen die de overige spelers tegen elkaar hebben gespeeld, blijven gelden.
4. Indien een arbiter door het toepassen van een reglementaire bepaling een partij voortijdig moet beëindigen en daarbij een van de spelers tot verliezer moet verklaren, worden aan de andere speler van die partij de twee partijpunten toegekend.

1.4 Algemeen gemiddelde

1. Het algemeen gemiddelde moet voor alle spelsoorten worden vastgesteld tot in drie decimalen nauwkeurig, zonder afronding.
2. Het algemeen gemiddelde voor een spelsoort en klasse waarin een speler is gerechtigd in te schrijven voor een kampioenschap dient officieel te zijn vastgesteld aan de hand van het hoogste resultaat dat is behaald in een eerder door hem gespeelde voorwedstrijd of eindstrijd van de desbetreffende spelsoort en klasse. Het resultaat dient te zijn behaald in ten minste vier partijen

van eenzelfde onderdeel van een kampioenschap. Dit is niet van toepassing voor persoonlijke kampioenschappen op basis van het intervalstelsel, zoals libre 5^e klasse en libre dames. Een speler die op verzoek in een hogere klasse is geplaatst, heeft geen officieel vastgesteld gemiddelde voor die hogere klasse.

1.5 Promotie

1. Een speler promoveert naar de naastgelegen hogere klasse indien hij in de voorwedstrijd of de eindstrijd van een kampioenschap een algemeen gemiddelde behaalt dat gelijk is aan of hoger dan de voor dat kampioenschap vastgestelde maximum algemeengemiddeldegrens. Voor resultaten behaald in een kampioenschap waarin op biljarts kleiner dan 2,30 x 1,15 m werd gespeeld, moet – voordat wordt vastgesteld of een speler promoveert – het aantal door hem gemaakte caramboles met 10 procent worden verminderd. Aan de hand van dit verminderde aantal caramboles dient zijn algemeen gemiddelde opnieuw te worden berekend.
2. Een promotie wordt toegekend als de resultaten zoals in lid 1 bepaald, zijn behaald in een geheel ten einde gespeeld onderdeel van een kampioenschap dat ten minste uit vier partijen heeft bestaan.
3. Bij voorkeur wordt de wedstrijdkalender zo samengesteld dat een speler bij promotie nog in hetzelfde seizoen kan inschrijven voor het kampioenschap in de klasse waarnaar hij is gepromoveerd.
4. Een promotie gaat onmiddellijk in en de daaraan verbonden rechten en plichten zijn onmiddellijk van kracht. Een promotie kan in hetzelfde seizoen niet geheel of gedeeltelijk ongedaan worden gemaakt.
5. Wordt het PK-intervalstelsel toegepast, dan promoveert de speler naar de naastgelegen hogere klasse zodra na minimaal twee aansluitende onderdelen van dat kampioenschap een gemiddelde is behaald dat bij die hogere klasse hoort.

1.6 Degradatie; halve degradatie

1. Een speler degradeert indien hij twee seizoenen achtereen in de voorwedstrijd van hetzelfde kampioenschap een algemeen gemiddelde heeft behaald dat lager is dan de voor dat kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens. Indien geen voorwedstrijd doch uitsluitend de eindstrijd is gespeeld, dan geldt hetzelfde voor die eindstrijd. Heeft deze speler in hetzelfde seizoen in een competitie in dezelfde spelsoort over vier of meer partijen een algemeen gemiddelde behaald dat hoger is dan de voor dat kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens, dan is met onmiddellijke ingang geen sprake van een degradatie en blijft die speler op de ranglijst in de desbetreffende klasse geplaatst.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 geldt dat een speler die een algemeen gemiddelde heeft behaald dat lager is dan de voor dat kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens, direct degradeert indien hij na een onderbreking van ten minste twee seizoenen weer aan het kampioenschap of een onderdeel daarvan deelneemt. Indien geen voorwedstrijd doch uitsluitend een eindstrijd is gespeeld, geldt hetzelfde voor die eindstrijd.
3. Een speler degradeert half nadat hij in geen enkel onderdeel van een kampioenschap een algemeen gemiddelde heeft behaald dat hoger of gelijk is dan de voor dat kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens. Behaalt dezelfde speler in het eerstvolgende zelfde kampioenschap een algemeen gemiddelde dat gelijk is aan of hoger dan de voor dat kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens, dan is daarmee die halve degradatie opgeheven. Indien in dit eerstvolgende seizoen de vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens niet is behaald of overschreden, dan is die speler gedegradeerd. Een 'halve degradatie' kan in hetzelfde seizoen ongedaan worden gemaakt, maar niet worden gevolgd door een degradatie. Een halve degradatie kan worden omgezet in een directe degradatie als ook het competitiegemiddelde van de speler lager is dan de voor dat

- kampioenschap vastgestelde minimum algemeengemiddeldegrens. Wil de speler echter geen gebruikmaken van deze degradatie, dan kan hij nog in de hogere klasse uitkomen.
4. Een degradatie geldt indien de resultaten zijn behaald zoals bepaald in lid 1, lid 2 en lid 3, in ten minste vier partijen van een voorwedstrijd van een kampioenschap. Indien geen voorwedstrijd is gespeeld, geldt het aantal van vier partijen voor de eindstrijd. Deze bepaling geldt tevens voor een 'halve' degradatie.
  5. Degradatie gaat onmiddellijk in. Degradatie heeft het verlies van alle rechten en plichten tot gevolg die zijn verbonden aan het recht tot inschrijving voor een kampioenschap van de klasse waaruit een speler is gedegradeerd.
  6. Het is niet toegestaan een speler in te schrijven voor een lagere klasse van hetzelfde kampioenschap in hetzelfde seizoen dat hij is gedegradeerd.

1.7 Voorgeschreven kleding; insignes

1. Spelers die deelnemen aan een door of namens de KVC georganiseerde officiële wedstrijd – individueel of in teamverband – dienen te dragen:
  - een effen pantalon. In plaats van een pantalon is het dames toegestaan een effen rok te dragen. Aan junioren kan dispensatie worden verleend voor het dragen van een andere pantalon. Deze dispensatie moet zijn verleend door het bestuur van het district waaronder die junior ressorteert;
  - een poloshirt met korte of lange mouwen;
  - een effen overhemd met korte of lange mouwen. De mouwen mogen opgestroopt zijn;
  - schoenen, effen van kleur, niet zijnde sandalen, slippers of klompen;
  - effen sokken of kousen. Het is toegestaan over het overhemd een (smoking)vest, een trui, een slip-over of een spencer te dragen. Voor- en achterkant mogen van kleur verschillen. Een vlinderstrik of stropdas is toegestaan maar niet verplicht. Indien geen strik of stropdas wordt gedragen, is het toegestaan uitsluitend het bovenste knoopje van het overhemd of het poloshirt los te laten.

Eventuele bretels dienen niet zichtbaar te worden gedragen
2. Het is verplicht een clubembleem zichtbaar en bij voorkeur op linkerborsthoogte te dragen:
  - hetzij op het poloshirt;
  - (indien uitsluitend in een overhemd wordt gespeeld) hetzij op het overhemd;
  - hetzij op het kledingstuk dat over het overhemd wordt gedragen.

De oppervlakte van het clubembleem mag niet groter zijn dan 100 cm².
3. Leden van dezelfde vereniging die aan dezelfde individuele wedstrijd(en) deelnemen zijn niet verplicht in die wedstrijd(en) in hetzelfde tenue te spelen. Een vereniging is bevoegd deze verplichting van spelen in hetzelfde tenue aan haar leden op te leggen.
4. Van de te dragen reclameaanduidingen mogen noch nadelige invloeden noch onaanvaardbare omstandigheden voor de KNBB of zijn districten het gevolg zijn — dit ter beoordeling van het desbetreffende bestuur.
5. Reclameaanduidingen mogen uitsluitend zijn aangebracht op:
  - borsthoogte (deze oppervlakte mag 100 cm² niet overschrijden);
  - een of beide mouwen (deze oppervlakte mag niet groter zijn dan 100 cm²);
  - een of beide manchetten (deze oppervlakte mag niet groter zijn dan 25 cm²);
  - een of beide boordpunten (deze oppervlakte mag niet groter zijn dan 25 cm²);
  - de kraag (deze oppervlakte mag niet groter zijn dan 25 cm²);
  - de rug (deze oppervlakte mag niet groter zijn dan 300 cm²).

De totale oppervlakte van alle reclame op de kleding van een speler mag tezamen 600 cm² niet overschrijden.

Om bij geschillen een hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuursleden te voorkomen, raadt de KNBB verenigingen aan, vooral bij het door leden dragen van reclame, zich te laten inschrijven in

- het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken.
6. Het KVC-bestuur kan in bijzondere gevallen en onder specifieke voorwaarden ontheffing verlenen van de kledingseisen zoals bepaald in dit artikel.
  7. Indien een speler, na eerdere opdracht daartoe, zonder geldige reden nogmaals weigert te voldoen aan de kledingseisen zoals deze in dit artikel zijn bepaald, kan het KVC-bestuur, de gewestelijke commissie of het districtsbestuur onder wiens auspiciën een wedstrijd wordt gespeeld, de wedstrijdleiding machtigen het actief functioneren van de speler onmiddellijk te beëindigen en hem een administratieve heffing opleggen.
  8. De kleur oranje is voor elk in dit artikel omschreven onderdeel van het sporttenu voorbehouden aan de door het bondsbestuur aangewezen spelers.

1.8 Bijzondere verplichtingen voor spelers

1. Een speler van wie de inschrijving voor een officiële eindstrijd of een daarmee gelijkgestelde wedstrijd is aanvaard, is verplicht:
  - in het voor hem voorgeschreven tenue deel te nemen aan de openingsceremonie;
  - zich een halfuur voor het begin van die ceremonie te melden bij de wedstrijdleiding, tenzij in de officiële uitnodiging anders is vermeld.

Is geen openingsceremonie vastgesteld, dan zijn spelers verplicht zich een kwartier voor het vastgestelde begintijdstip van de eerste partij(en) van de eerste speelronde, ook al zijn zij daarvan vrijgesteld, in het voor hen voorgeschreven tenue te melden bij de wedstrijdleiding. Blijkt op dit meldingstijdstip een speler te ontbreken, dan wordt onmiddellijk de aangewezen reservespeler ingevoegd of alsnog opgeroepen en toegevoegd. De oorspronkelijk uitgenodigde speler heeft op dat moment het recht op deelname verloren, tenzij de wedstrijdleiding vóór het meldingstijdstip heeft vastgesteld dat van kennelijke overmacht sprake is.
2. Een speler die deelneemt aan de in lid 1 bepaalde wedstrijd is verplicht:
  - een kwartier voor het begintijdstip van elke door hem te spelen partij speelbereid in het wedstrijdlokaal aanwezig te zijn;
  - alle voor hem vastgestelde partijen tot het reglementaire einde daarvan te spelen;
  - indien hij op de laatste dag van die officiële wedstrijd als speler actief is geweest, in biljarttenue aan de sluitingsceremonie deel te nemen.
3. Aan een speler die zonder geldige reden aan de in lid 1 of lid 2 bepaalde verplichtingen niet voldoet, kan een sanctie worden opgelegd.
4. Een speler in een officiële wedstrijd is verplicht zich onberispelijk en sportief te gedragen en zich nauwgezet te houden aan de aanwijzingen die door de organisatoren zijn gegeven.
5. De spelers zijn verplicht na afloop van de partij de tellijst voor akkoord te ondertekenen.

1.9 Recht op inschrijven voor een nationaal kampioenschap

1. Ieder bij de KVC aangesloten lid dat bij de aanvang van het seizoen 16 jaar of ouder is, heeft het recht deel te nemen aan een kampioenschap:
  - tenzij hem dat recht door een straf of door een besluit van het KVC-bestuur is ontnomen;
  - mits zijn naam is opgenomen in de ranglijst en uit de vermelding bij zijn naam blijkt dat hij voor dat kampioenschap mag inschrijven;
  - mits het KVC-bestuur ontheffing verleent aan spelers jonger dan 16 jaar als het meent dat daartoe aanleiding bestaat en de ouders of voogd(en) van het lid hiertegen geen bezwaar heeft of hebben.

2. Gezien de te verwachten speelsterkte mag een speler:

niet inschrijven voor ...

libre-klein hoofdklasse
driebanden-klein 1^e klasse
driebanden-klein 2^e klasse

... als men mag inschrijven voor:

kader 38/2 2^e klasse
driebanden-groot 1^e klasse
driebanden-groot 2^e klasse

1.10 Publicaties wedstrijdzaken

Het Bondsbureau publiceert elk jaar voor of omstreeks het begin van een seizoen:

- de nationale wedstrijdkalender;
- de wijzigingen die van kracht zijn geworden op de reglementen op het gebied van het wedstrijdwezen.

De wedstrijdleider van het district of gewest publiceert de resultaten behaald in de voorwedstrijden en eindstrijden van kampioenschappen die onder zijn auspiciën zijn gespeeld op de website van het district en/of gewest.

1.11 Programma's

Een programma van de eindstrijd dient door de organisatoren ten minste vijf werkdagen voor aanvang daarvan te worden gezonden aan:

- de deelnemende spelers en arbiters;
- de secretaris van het district waarin de eindstrijd zal worden gespeeld;
- de secretarissen van de verenigingen van de deelnemende spelers.

In het programma dienen de namen van de spelers te zijn vermeld met daarbij de naam van de vereniging waarvan zij lid zijn.

In de koppen van programma's, raambiljetten en andere affiches dient de naam Koninklijke Nederlandse Biljart Bond dan wel de aanduiding KNBB te zijn opgenomen. Op raambiljetten en affiches mag de eventueel aangebrachte reclame niet overheersend zijn.

1.12 Reglementswijzigingen

Nieuwe en gewijzigde reglementen op het gebied van het wedstrijdwezen zijn van kracht vanaf de datum van bekendmaking en na de publicatie in de Officiële Mededelingen.

1.13 Maatregelen van orde; sancties; administratief verzuim

Voor de toepassing van dit artikel raadpleegt men het Reglement van Heffingen en Maatregelen van de KNBB Vereniging Carambole.

1.14 Zaalnormen; voorzieningen

De organisatoren van een eindstrijd dienen ervoor te zorgen dat het spelmateriaal en de speltoebehoren in goede staat verkeren.

Een accommodatie waarin de eindstrijd van een nationaal kampioenschap, niet betreffende de ereklasse, wordt gespeeld, dient te voldoen aan de door de WCB gestelde eisen.

Betreft het de eindstrijd van een gewestelijk kampioenschap, dan moet die accommodatie voldoen aan de door de desbetreffende gewestelijke commissie gestelde eisen.

Betreft het de eindstrijd van een districtskampioenschap, dan moet die accommodatie voldoen aan de door het desbetreffende districtsbestuur gestelde eisen.

1.15 Uitkomen voor meer dan één vereniging

Het is een speler in een persoonlijk kampioenschap niet toegestaan in één seizoen in eenzelfde spelsoort uit te komen voor meer dan één vereniging waarbij hij is aangesloten.

1.16 Schrijvers

Bij elke partij van een officiële wedstrijd dient de wedstrijdleiding een schrijver **en arbiter** aan te wijzen. De schrijver noteert na elke beurt van een speler op een aan hem verstrekte tellijst het door de arbiter aangekondigde door een speler al dan niet gemaakte aantal caramboles. De schrijver mag gebruik maken van een elektronisch scorebord, waarmee na de partij een tellijst kan worden uitgeprint. Tevens is de schrijver de arbiter behulpzaam bij het uitvoeren van diens taak en verstrekt hem desgewenst alle gegevens, zonder enige bemoeienis te hebben met de actieve arbitrage, **dus**

alleen op verzoek van de arbiter. Als schrijver mag niet worden aangewezen een deelnemer aan de eindstrijd van een kampioenschap, bij een voorwedstrijd is dit toegestaan, mits noodzakelijk.

1.17 Spelmateriaal en speltoebehoren

Onder verwijzing naar de desbetreffende artikelen in het SAR mogen in officiële wedstrijden uitsluitend de door het bestuur goedgekeurde dan wel toegelaten spelmateriaal en speltoebehoren worden gebruikt.

Indien een minder valide deelnemer de biljartsport slechts kan beoefenen indien hij gebruik maakt van speciaal voor hem ter beschikking gestelde hulpmiddelen, dan is bij nationale wedstrijden de WBC, bij gewestelijke wedstrijden de gewestelijke commissie en bij districtswedstrijden het districtsbestuur bevoegd te bepalen of die deelnemer die hulpmiddelen mag gebruiken; zij bepalen aan welke eisen deze hulpmiddelen moeten voldoen, alsmede de momenten in een partij waarop het gebruik is toegestaan. Het verlenen van deze toestemming kan tot gevolg hebben dat het daardoor onmogelijk is één of meer spelregels toe te passen.

Bij eindstrijden van nationale, gewestelijke en districtskampioenschappen en voorwedstrijden is het gebruik van tel- of scoreborden verplicht.

Indien in een officiële wedstrijd meer dan één biljart wordt gebruikt, dient het speelrooster zodanig te zijn ingedeeld dat elke deelnemer zo veel mogelijk op elk biljart een gelijk aantal partijen speelt.

1.18 Gesloten seizoen; verboden speeldagen; aanvangstijdstippen van wedstrijden

Het organiseren van officiële wedstrijden in de periode van 1 juli tot en met 31 juli is – behoudens ontheffing door het KVC-bestuur – verboden ('gesloten seizoen').

Voorts is het organiseren van officiële wedstrijden – behoudens ontheffing door het KVC-bestuur, de gewestelijke commissie of het bestuur van het district – verboden op erkende christelijke feestdagen en op 4 mei na 18.00 uur (Nationale Dodenherdenkingsdag).

Behoudens in eindstrijden van kampioenschappen is een speler niet verplicht te spelen op:

- op werkdagen (ma t/m vr) voor 19:00 uur en na 23:00 uur;
- zaterdag en zondag voor 10:00 uur en na 23:00 uur.

1.19 Aanvragen voor het organiseren van de eindstrijd van een kampioenschap

Het bestuur van een district dat de eindstrijd van een kampioenschap wil organiseren, dient daartoe een schriftelijk verzoek in bij de PK-medewerker van het Bondsbureau. Dat verzoek dient tussen 1 augustus en 30 april voorafgaand aan het seizoen waarin de eindstrijd moet plaatsvinden, te worden ingediend. Voor zover die aanwezig zijn, dienen de redenen of bijzondere omstandigheden te worden vermeld die de aanleiding zijn om een aanvraag in te dienen.

Voor de eindstrijd van een imperatief kampioenschap moet een verzoek om toewijzing bij de organiserende gewestelijke commissie worden ingediend.

Door het aanvragen van een toewijzing voor het organiseren van een eindstrijd neemt de aanvrager op voorhand de verplichting op zich dat die eindstrijd zal worden gehouden op de datums die bij het samenstellen van de wedstrijdkalender zijn of worden vastgelegd.

Zo spoedig mogelijk na 30 april adviseert de WCB het KVC-bestuur inzake het toewijzen voor het organiseren van de te verspelen eindstrijden. Het KVC-bestuur informeert de WCB vóór het publiceren van de wedstrijdkalender welk besluit zij aangaande organisaties heeft genomen. Zo spoedig mogelijk daarna worden de aanvragers ingelicht.

1.20 Verplichtingen voor organisatoren van een eindstrijd

Organisatoren van een eindstrijd dienen ervoor te zorgen dat de sluitingsceremonie uiterlijk binnen een uur na afloop van de laatste partij is beëindigd.

HOOFDSTUK 2 – DISTRICTSKAMPIOENSCHAPPEN**2.1 Organisatie**

1. Districtsbesturen zijn gerechtigd namens de KVC persoonlijke districtskampioenschappen in de erkende spelsoorten te organiseren, of dit bestuur kan de organisatie opdragen aan een onder dat district ressorterende vereniging.
De winnaar van dit kampioenschap verkrijgt de titel 'Districtskampioen', onder toevoeging van de aanduiding van het seizoen, de naam van het district, de spelsoort en de klasse waarin die titel is behaald.
2. Een districtsbestuur kan, op basis van evenredige belasting, een vereniging verplichten tot het organiseren van een kampioenschap, ook al schrijven geen leden van die vereniging in voor het desbetreffende kampioenschap.
3. Bij het vaststellen van de datums van eindstrijden dienen de datums van de vervolgekampioenschappen zoals deze door de desbetreffende gewestelijke commissie zijn vastgesteld, in acht te worden genomen.
4. Met toestemming van het districtsbestuur is het spelen van kampioenschappen op biljarts kleiner dan 2,30 x 1,15 m toegestaan, echter niet kleiner dan 2,00 x 1,00 m.
5. Is er geen mogelijkheid een districtsfinale te organiseren omdat er te weinig deelnemers zijn, dan is het toegestaan een voor dit kampioenschap ingeschreven deelnemer die een passend officieel vastgesteld competitiegemiddelde heeft, af te vaardigen naar het vervolgekampioenschap. Op deze deelnemer is dan de 10/20 %-regeling van kracht.
6. Het is toegestaan tezamen met een ander district of met andere districten een districtskampioenschap te organiseren.
7. De eindstand van een districtskampioenschap is bepalend voor de aanwijzing van een afgevaardigde naar het vervolgekampioenschap.
8. De uitslagen van voorwedstrijden en van eindstrijden moeten voor een bekendgemaakte datum en op een vastgestelde wijze worden doorgegeven aan de gewestelijke wedstrijdleader. Gelijktijdig moeten de namen van een of meer reservespelers worden ingediend die voor deelname aan een gewestelijk kampioenschap in aanmerking zouden kunnen komen.
9. Een districtsbestuur is bevoegd te bepalen dat in voorwedstrijden van persoonlijke districtskampioenschappen elke deelnemer vier partijen dient te spelen.
10. Het districtsbestuur kan uitsluitend in voorwedstrijden van persoonlijke districtskampioenschappen in de laagste klassen per partij een maximaal aantal te spelen beurten vaststellen ('beurtenlimiet'). Is deze beurtenlimiet ingesteld en heeft de speler die de partij is begonnen het maximale aantal te spelen beurten gebruikt, dan worden de ballen in de beginpositie geplaatst voor de gelijkmakende beurt van de tweede speler. Winnaar van de partij is hij die de meeste caramboles maakte. Eindigen beide spelers met een gelijk aantal caramboles, dan is de partij in een remise geëindigd.

2.2 Districtswedstrijdkalender

1. Tijdig voor de aanvang van een seizoen stelt een districtsbestuur een districtswedstrijdkalender vast. In deze kalender dienen alle door een districtsbestuur ingestelde en door dit bestuur of een van zijn verenigingen te organiseren kampioenschappen te zijn opgenomen.
2. In de districtswedstrijdkalender dienen de imperatieve kampioenschappen te zijn opgenomen.
3. Districtskampioenschappen mogen geen storende invloed hebben op internationale, nationale of gewestelijke kampioenschappen.

2.3 Verplichting tot het spelen van voorwedstrijden

1. De bepalingen in dit artikel zijn uitsluitend van kracht indien sprake is van het spelen van een voorwedstrijd.

2. Indien voor een kampioenschap meer inschrijvingen zijn geaccepteerd dan plaatsen beschikbaar zijn in de districtsfinale, dan worden voorwedstrijden gespeeld.
Indien voor een kampioenschap minder dan het aantal vereiste inschrijvingen zijn geaccepteerd, dan zijn de ingeschreven spelers direct voor de eindstrijd geplaatst.
3. Een districtsbestuur kan besluiten dat een eindstrijd met minder dan acht spelers wordt gespeeld, wel dient zij er voor zorg te dragen dat er minimaal 4 partijen per speler zijn gespeeld.

2.4 Indeling van voorwedstrijden

1. De deelnemers aan een voorwedstrijd worden in poules ingedeeld.
Geadviseerd wordt om in een poule de achternamen van de spelers op alfabetische volgorde te rangschikken voor de indeling. Na toevoeging van een speler of spelers wordt de volgorde zo nodig herzien. Een district is echter vrij om de poules van een voorwedstrijd naar eigen inzicht in te delen, dit ook om te kunnen voldoen aan 2.5 lid 8
2. Het is anderen dan het districtsbestuur niet toegestaan mutaties of anderszins aan te brengen in de poule-indeling, dit op straffe van het ongeldig verklaren van alle in die poule behaalde resultaten.
3. Indien mogelijk wordt per poule een zodanig aantal spelers ingedeeld, dat een enkel speelrooster toepasbaar is.

2.5 Organisatie van een voorwedstrijd

1. Bij het organiseren van een voorwedstrijd dient zo veel mogelijk rekening te worden gehouden met de belangen van de deelnemers.
2. De organisatie van een voorwedstrijd wordt door het districtsbestuur aan één of gelijktijdig aan meerdere verenigingen opgedragen.
3. Een vereniging waarvan een of meer spelers voor een kampioenschap hebben ingeschreven, is verplicht, indien het desbetreffende districtsbestuur dat verlangt, een voorwedstrijd voor dat kampioenschap te organiseren. Niet voldoen aan deze verplichting heeft tot gevolg dat alle spelers van deze vereniging, ook degenen die in een andere poule zijn ingedeeld, van het deelnemen aan het kampioenschap zijn uitgesloten.
4. Een vereniging belast met het organiseren van een voorwedstrijd dient bij het vaststellen van de datums waarop de partijen van die voorwedstrijd gaan worden gespeeld, rekening te houden met het tijdstip waarop die voorwedstrijd moet zijn beëindigd. De resultaten van die voorwedstrijd moeten binnen drie dagen na afloop worden aangeleverd bij de wedstrijdleader van het district.
5. Een vereniging onder wiens verantwoordelijkheid een voorwedstrijd is gespeeld, dient ervoor te zorgen dat alle tellijsten van de gespeelde partijen worden bewaard. Op deze tellijsten dient duidelijk te zijn aangegeven in welke volgorde de partijen zijn gespeeld. Niet naleving van deze verplichtingen kan tot gevolg hebben dat gespeelde partijen als niet gespeeld worden beschouwd.
6. Elke deelnemer aan een voorwedstrijd dient het vereiste aantal partijen te spelen: vier of meer.
7. Bij het vaststellen van de partijen dient het schema van de districtswedstrijdleader te worden aangehouden.
8. Indien twee of meer spelers van dezelfde vereniging in eenzelfde poule zijn ingedeeld, moet het speelrooster zo mogelijk zodanig worden aangepast, dat die spelers eerst tegen elkaar en daarna tegen spelers van andere verenigingen uitkomen.
9. Een deelnemer aan een voorwedstrijd is niet verplicht op een dag meer dan twee partijen achter elkaar te spelen. Moeten meer dan twee partijen op eenzelfde dag worden gespeeld, dan dient tussentijds een pauze van ten minste vijftien minuten te worden aangehouden.
10. Indien een deelnemer – ongeacht de reden – een partij niet speelt op de daarvoor vastgestelde datum en/of tijd en daardoor een goed verloop van de andere partijen in gevaar komt of kan komen, dan mag de wedstrijdleader, na verkregen toestemming van het desbetreffende

districtsbestuur, die speler van verdere deelname uitsluiten. Dit besluit dient op het wedstrijdformulier te zijn vermeld.

Indien een deelnemer om welke reden dan ook uitvalt, moeten de resultaten van de door hem gespeelde partijen worden geannuleerd en moet een nieuw speelrooster worden vastgesteld. Ongeacht dit uitvallen moeten de overige spelers het vereiste aantal partijen spelen, waarbij de resultaten van de partijen die de overige spelers tegen elkaar hebben gespeeld, blijven gelden.

2.6 Berekening resultaten van een voorwedstrijd bij gelijke partijlengtes

1. Voor plaatsing voor een districtsfinale zijn op basis van de gespeelde voorwedstrijd uitgesloten:
  - gedegradeerde en half gedegradeerde spelers;
  - gepromoveerde spelers die geen recht van keuze hebben;
  - spelers die hebben gekozen voor een direct ingaande promotie.

Om na een voorwedstrijd van een klasse met gelijke partijlengtes te komen tot de aanwijzing van de finalisten, wordt aan elk van de overige deelnemers een rangnummer toegekend dat is gebaseerd op behaalde partijpunten en behaald gemiddelde.
2. Aan de speler die de meeste partijpunten heeft behaald, wordt volgnummer 1 toegekend. De speler die op één na de meeste partijpunten heeft behaald, krijgt volgnummer 2, enzovoort. Hebben twee of meer spelers hetzelfde aantal partijpunten behaald, dan wordt aan elk van hen hetzelfde volgnummer toegekend. Welk nummer, dat wordt als volgt bepaald. Bij het 'aan de beurt zijnde' volgnummer worden opgeteld de volgnummers van de spelers met hetzelfde aantal partijpunten. Die som wordt gedeeld door het aantal spelers met hetzelfde aantal partijpunten. De uitkomst van de deling is het voor ieder gelijke volgnummer.
3. Aan de speler die het hoogste algemeen gemiddelde heeft behaald, wordt volgnummer 1 toegekend. De speler met het op één na hoogste algemeen gemiddelde krijgt volgnummer 2, enzovoort. Hebben twee of meer spelers hetzelfde algemeen gemiddelde behaald, dan worden hun algemeen gemiddelden herberekend tot in vier decimalen nauwkeurig.
4. Voor het toekennen van de rangnummers worden de volgnummers voor partijpunten en voor gemiddelde bij elkaar opgeteld. De speler met het laagste rangnummer wordt op nummer 1 geplaatst, de speler met het op één na laagste rangnummer op nummer 2, enzovoort. Wordt aan twee of meer spelers hetzelfde rangnummer toegekend, dan wordt de speler met het hoogste algemeen gemiddelde vóór de andere speler(s) geplaatst. Hebben twee of meer spelers hetzelfde algemeen gemiddelde, dan is het hoogste totaal aantal caramboles bepalend dat deze spelers in de voorwedstrijd maakten. Wordt dan nog geen beslissing bereikt, dan is de hoogste serie en zo nodig één of meer steunseries bepalend.

2.7 Berekening resultaten van een voorwedstrijd in een klasse met intervallen

1. Zie hiervoor de instructie PK intervalsysteem dat leidend is.

2.8 Plaatsing in een eindstrijd

1. Voor een eindstrijd worden zoveel spelers aangewezen, tot het beoogde aantal deelnemers is bereikt. Hiervoor komt als eerste in aanmerking de speler aan wie in de ranglijst het laagste rangnummer is toegekend, vervolgens de speler aan wie het op één na laagste rangnummer is toegekend, enzovoort.
2. Indien een speler in de voorwedstrijd een algemeen gemiddelde behaalt dat gelijk is aan of hoger dan de maximum algemeengemiddeldegrens van de klasse waarin is gespeeld, dan mag hij – mits dit algemeen gemiddelde niet 20 % of meer hoger is (voor de spelsoorten driebanden en bandstoten 10 % of meer hoger) dan de maximum algemeengemiddeldegrens van die klasse – kiezen uit:
  - inschrijven voor het kampioenschap waarnaar hij is gepromoveerd, eventueel voor een

- ander kampioenschap indien zijn promotie hem daartoe het recht verleent, een en ander mits deze inschrijving nog mogelijk is (direct ingaande promotie);
- deelnemen aan de districtseindstrijd of de gewestelijke eindstrijd of de nationale eindstrijd van het kampioenschap, indien hij daarvoor in aanmerking komt.
3. Heeft een speler na promotie het recht van keuze en kiest hij voor deelname aan de eindstrijd, dan mag hij in hetzelfde seizoen niet inschrijven voor het kampioenschap waarnaar hij is gepromoveerd, ook al neemt hij door welke oorzaak dan ook niet aan die eindstrijd deel.
  4. Indien na beëindiging van zijn voorwedstrijd blijkt dat een speler volgens het bepaalde in lid 2, het recht van keuze heeft, dan dient de speler binnen twee dagen aan de wedstrijdleader van het district aan te geven welke keuze hij maakt.
  5. In afwijking van het bepaalde in lid 2 heeft een speler geen recht van keuze en gaat zijn promotie derhalve direct in indien:
    - bij de aanvang van het onderdeel van een kampioenschap van hem geen officieel algemeen gemiddelde was vastgesteld;
    - hij voor de eerste keer na degradatie deelneemt aan de voorwedstrijd of (indien geen voorwedstrijd wordt gespeeld) hij voor de eerste keer na degradatie deelneemt aan de eindstrijd van de klasse waarnaar hij was gedegradeerd.
  6. Nadat het totale aantal deelnemers aan een eindstrijd is aangewezen, worden – eveneens aan de hand van rangnummers en op dezelfde wijze als in lid 1 is bepaald en met inachtneming van het bepaalde in lid 2, lid 3 en lid 4 – drie spelers aangewezen als eerste, tweede respectievelijk derde reserve.

2.9 Eindstrijd met gelijk aantal caramboles

1. Indien het aantal deelnemers aan een eindstrijd kleiner is dan het voor die eindstrijd door het districtsbestuur beoogde aantal, kan de wedstrijdleader van het district anderen uitnodigen.
2. Indien de districtswedstrijdleader andere spelers uitnodigt voor het deelnemen aan een eindstrijd, worden in de eerste plaats zij gevraagd die aan de voorwedstrijd van hetzelfde kampioenschap hebben deelgenomen en in hetzelfde seizoen zijn gepromoveerd uit de daaronder liggende klasse.
 Vervolgens komen zij in aanmerking die half zijn gedegradeerd, waarbij de speler met het hoogst behaalde algemeen gemiddelde in die voorwedstrijd als eerste wordt uitgenodigd.
 Zo nodig worden daarna spelers benaderd op grond van de in hetzelfde seizoen behaalde resultaten in de direct daaronder liggende klasse.
 Is het gewenste aantal dan nog niet bereikt, dan worden spelers uitgenodigd op grond van behaalde resultaten in andere spelsoorten.
 Worden spelers uitgenodigd, dan dient de in dit artikel aangegeven volgorde te worden aangehouden. Geen enkel lid heeft enig recht op een uitnodiging.
3. Spelers die op uitnodiging aan een eindstrijd deelnemen, kunnen op grond van de door hen in die eindstrijd behaalde resultaten promoveren maar niet degraderen, **echter wel een degradatie of halve degradatie ongedaan maken.**
4. Is een reservespeler als deelnemer aangewezen, dan wordt hij overeenkomstig zijn in de voorwedstrijd behaalde algemeen gemiddelde ingedeeld.
5. Voor een eindstrijd wordt het speelrooster vastgesteld volgens Systeem Avé (zie Aanhangsel B) of volgens Systeem De Bruijn (zie Aanhangsel C). De WCB is bevoegd voor daartoe aangewezen kampioenschappen andere wedstrijdssystemen voor te schrijven.
6. Het aanvangstijdstip van elke ronde moet zodanig zijn vastgesteld, dat elke deelnemer zich tussen twee rondes gedurende ten minste vijftien minuten kan ontspannen.
7. Indien een deelnemer aan een eindstrijd om welke reden dan ook een partij niet wil of kan uitspelen, dan is de wedstrijdleiding van die eindstrijd bevoegd, na verkregen toestemming van

het districtsbestuur, die speler het verder spelen te ontzeggen. Valt een deelnemer aan een eindstrijd uit, dan zijn alle resultaten uit de tegen hem gespeelde partijen ongeldig.

8. Het klassement van een eindstrijd wordt opgemaakt op basis van behaalde partijpunten, waarbij de speler met de meeste partijpunten kampioen is. Bij gelijk aantal partijpunten geeft het behaalde algemeen gemiddelde de doorslag, dat zo nodig in meer dan vier decimalen is berekend. Bij een gelijk algemeen gemiddelde telt het hoogst behaalde gemiddelde in een gewonnen partij. Is ook dat gelijk, dan eindigt de speler met de hoogste serie en zo nodig de hoogste steunserie(s) boven de andere(n). In het uiterste geval geschiedt rangschikking door loting.

2.10 Eindstrijd gespeeld met het intervalstelsysteem

1. Zie hiervoor de instructie PK intervalstelsysteem dat leidend is.

2.11 Wijzigen speelsterkte

1. Zodra het bestuur van een vereniging of van een district vaststelt of meent dat een onder hen ressorterende speler op grond van redelijke vermoedens of vanwege de resultaten in andere officiële wedstrijden of op grond van zijn resultaten in de actuele competities, zodanig in speelsterkte is vooruitgegaan dat de opgegeven speelsterkte daarmee niet overeenkomt, dan is dit bestuur verplicht de wedstrijdleiding van het persoonlijk kampioenschap op te dragen dit opgegeven algemeen gemiddelde te controleren en zo nodig aan te passen. De wedstrijdleader dient het resultaat van zijn onderzoek gemotiveerd te publiceren.
2. Is van een speler het algemeen gemiddelde door de districtswedstrijdleader opnieuw vastgesteld naar aanleiding van resultaten behaald in ten minste vier partijen van een officiële wedstrijd in dezelfde spelsoort, dan is dit een officieel algemeen gemiddelde.
3. Een PK-gemiddelde dat afkomstig is uit een KNBB-competitie en daarmee een officiële status heeft, is eveneens een officieel vastgesteld algemeen gemiddelde.
4. Het officiële gemiddelde blijft gelden tot het moment dat het algemeen gemiddelde van een speler opnieuw officieel is vastgesteld, echter maximaal tot en met twee seizoenen direct volgend op het seizoen waarin het algemeen gemiddelde van die speler voor het laatst officieel werd vastgesteld. Na deze twee seizoenen blijft dit algemeen gemiddelde als een 'niet-officieel algemeen gemiddelde' gehandhaafd.

2.12 Districtsranglijst

1. Het bestuur van een district stelt voor de imperatieve kampioenschappen jaarlijks een ranglijst samen. Op deze 'districtsranglijst' zijn per kampioenschap in de desbetreffende klasse in alfabetische volgorde de namen vermeld van de spelers die in dat district het recht hebben in te schrijven voor dat imperatieve kampioenschap.
2. Het districtsbestuur zorgt voor het plaatsen op en het afvoeren van namen van de districtsranglijst.
3. Voor aanvang van elk seizoen dient het bestuur van een district de door dat bestuur samengestelde districtsranglijst via een officiële internetsite van het district te publiceren. Het bestuur is bevoegd ruimschoots vóór de sluiting van een inschrijving het deel van deze ranglijst te publiceren dat de noodzakelijke gegevens bevat die voor een juiste inschrijving voor dat kampioenschap nodig zijn.
4. Indien een speler van district verandert, geldt zijn plaatsing op de vorige districtsranglijst eveneens voor het nieuwe district. Het vorige district stelt desgevraagd het bestuur van het nieuwe district van die plaatsing in kennis.

2.13 Overige bepalingen kampioenschappen

1. Voor imperatieve kampioenschappen stelt de KVC medailles beschikbaar voor de kampioen en de nummers 2 en 3. Deze prijzen komen voor rekening van het district dit in tegenstelling tot gewestelijke en nationale finales.
2. Het districtsbestuur of zijn vertegenwoordiger reikt een kampioensmedaille uit op de laatste dag van een eindstrijd.
3. Indien een districtsbestuur het noodzakelijk of wenselijk acht van bepalingen in dit WR af te wijken, dient het daartoe een schriftelijk en gemotiveerd verzoek in bij de WCB.

HOOFDSTUK 3 – GEWESTELIJKE KAMPIOENSCHAPPEN**3.1 Organisatie**

1. Een gewestelijke commissie kan namens de KVC persoonlijke gewestelijke kampioenschappen in de erkende spelsoorten organiseren of de organisatie kan worden opgedragen aan een district dat onder het gewest ressorteert.
De winnaar van dit kampioenschap verkrijgt de titel 'Gewestelijk kampioen', onder toevoeging van de aanduiding van het seizoen, de naam van het gewest, eventueel van de afdeling van dat gewest, alsmede van de spelsoort en klasse waarin die titel is behaald.
Bij het vaststellen van de datums van kampioenschappen dient rekening te zijn gehouden met de datums van de overeenkomstige nationale eindstrijden zoals die door de WCB zijn vastgesteld. Kampioenschappen mogen geen storende invloed hebben op officiële internationale en nationale wedstrijden.
2. Ten behoeve van het wedstrijdwezen zijn de districten van een gewest in twee afdelingen ondergebracht. De betrokken gewestelijke commissie zorgt voor de indeling; deze kan ofwel voor het gehele seizoen, ofwel per kampioenschap gelden.
3. Aan een kampioenschap dienen ten minste vier en ten hoogste acht spelers deel te nemen. Tijdig voordat de overeenkomstige eindstrijden van de districtskampioenschappen worden gespeeld, deelt een gewestelijke commissie aan de desbetreffende districten mee hoeveel deelnemers een district voor een kampioenschap mag aanwijzen.
In afwijking van het bepaalde in de eerste zin van dit lid kan het KVC-bestuur een gewestelijke commissie toestemming verlenen meer dan acht spelers aan een kampioenschap te laten deelnemen. Elk gewest bepaalt zelf de wijze waarop aanvulling geschiedt.
4. Indien te weinig deelnemers zijn aangewezen en aan het bepaalde in de eerste zin van lid 3 niet kan worden voldaan, wordt een kampioenschap niet per afdeling maar per gewest georganiseerd.
5. Tot het deelnemen aan een kampioenschap is die speler gerechtigd die in hetzelfde seizoen aan het overeenkomstige districtskampioenschap heeft deelgenomen en door zijn districtsbestuur aan de gewestelijke commissie is opgegeven.
Voor het opgeven komt de winnaar van het districtskampioenschap als eerste in aanmerking, ook al is hij (half) gedegradeerd. Is het in de vorige zin bepaalde niet van toepassing, dan komt de als tweede respectievelijk de als derde, enzovoort, geëindigde voor deze aanwijzing in aanmerking. Indien geen districtfinale heeft plaatsgevonden, kan het bestuur van het district op grond van het hoogste officiële competitiegemiddelde een speler voor de gewestelijke finale inschrijven.
6. In afwijking van het bepaalde in lid 5 komt niet voor het deelnemen aan een gewestelijk kampioenschap in aanmerking:
  - hij die in het eerste onderdeel van het overeenkomstige districtskampioenschap een algemeen gemiddelde heeft behaald dat 20 % of meer hoger is (voor de spelsoorten driebanden en bandstoten 10 % of meer hoger) dan de maximum algemeengemiddeldegrens van dit kampioenschap;

- hij die in het eerste onderdeel van het overeenkomstige districtskampioenschap een algemeen gemiddelde heeft behaald dat hoger is dan de maximum algemeengemiddeldegrens van dit kampioenschap en bij de aanvang van het eerste onderdeel van dat kampioenschap van hem geen officieel algemeen gemiddelde bekend was.

3.2 Gewestelijk wedstrijdkalender

1. Tijdig voor de aanvang van een seizoen stelt de gewestelijke commissie een gewestelijke wedstrijdkalender samen. In deze kalender dienen alle door een gewestelijke commissie ingestelde en door of namens die commissie te organiseren kampioenschappen te zijn opgenomen.
2. In de gewestelijke wedstrijdkalender dienen de imperatieve kampioenschappen te zijn opgenomen.

3.3 Eindstrijden

1. Eindstrijden van kampioenschappen kunnen over meerdere dagen worden gespeeld.
2. Voor een plaats in de eindstrijd komen de spelers in aanmerking die in een overeenkomstig districtskampioenschap de titel 'districtskampioen' hebben behaald. Kan of mag de kampioen niet aan de eindstrijd deelnemen, dan komt de als tweede, eventueel de als derde geëindigde speler, enzovoort, voor een plaats in die eindstrijd in aanmerking.
In samenspraak met zijn districten bepaalt een gewest welke spelers naast de kampioenen ook mogen deelnemen.
3. De voor de gewestelijke eindstrijd in aanmerking komende spelers dienen door het desbetreffende districtsbestuur te worden ingeschreven. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van het voorgeschreven formulier.
4. De partijlengte wordt vastgesteld aan de hand van de gemiddeldeberekening zoals aangegeven in artikel 1.4.

3.4 Gewestelijke ranglijst

1. Elke gewestelijke commissie stelt voor de imperatieve kampioenschappen een ranglijst samen, de 'gewestelijke ranglijst' genoemd. Van alle spelers die dat seizoen gewestelijke finales hebben gespeeld, wordt het behaalde algemeen gemiddelde vermeld.
2. De gewestelijke commissie zorgt voor het plaatsen op en het afvoeren van namen van de gewestelijke ranglijst, alsmede voor publicatie van deze lijst op de internetsite van het gewest.

3.5 Overige bepalingen

1. Per afdeling wijst een gewestelijke commissie de winnaar van een kampioenschap aan voor het deelnemen aan het overeenkomstige nationale kampioenschap. Is een kampioenschap niet per afdeling maar per gewest gespeeld, dan worden twee afgevaardigden aangewezen.
Na aanwijzing van de kampioen komt als eerstvolgende de als nummer 2 geëindigde speler daarvoor in aanmerking. Kan of mag de kampioen en eventueel de als nummer 2 geëindigde speler niet aan het nationale kampioenschap deelnemen, dan komt de als tweede respectievelijk de als derde, eventueel de als vierde, enzovoort, geëindigde speler voor die aanwijzing(en) in aanmerking.
2. Een kampioenschap moet worden gespeeld op biljarts van 2,30 x 1,15 m. Een uitzondering daarop geldt voor driebanden-groot 3e klasse.
3. Het is toegestaan de kampioenschappen op twee dagen te spelen, waarbij geldt dat op één speeldag niet meer dan vier ronden mogen worden gespeeld.
4. Voor de imperatieve kampioenschappen stelt de KVC medailles beschikbaar voor de gewestelijk kampioen en de nummers 2 en 3. De overige deelnemers ontvangen een herinneringsplaquette.

5. De uitslagen van kampioenschappen dienen vóór een bekendgemaakte datum en op een vastgestelde wijze bij de medewerker PK op het Bondsbureau bekend te zijn. Daarbij dienen de persoonlijke gegevens van de afgevaardigde en van ten minste een reserve te zijn gevoegd.
6. Indien een gewestelijke commissie het noodzakelijk of wenselijk acht van bepalingen in dit WR af te wijken, dient ze daartoe schriftelijk en gemotiveerd een verzoek in bij de WCB. Indien de WCB toestemming weigert, deelt zij dit tijdig en gemotiveerd mede aan het verzoekende gewest.

HOOFDSTUK 4 – NATIONALE KAMPIOENSCHAPPEN

4.1 Organisatie

Rekening houdend met de datums waarop de eindstrijden van internationale kampioenschappen worden gespeeld, organiseert de KVC elk seizoen voor zijn leden kampioenschappen, die 'Kampioenschap van Nederland' zijn genoemd.

De winnaar van een Kampioenschap van Nederland verkrijgt de titel 'Kampioen van Nederland', onder toevoeging van de aanduiding van het seizoen, de spelsoort en de klasse waarin die titel is behaald.

De rechten verbonden aan de titel Kampioen van Nederland vervallen indien en nadat in twee direct aansluitende seizoenen op dat seizoen waarin die titel is behaald, het kampioenschap niet is gespeeld.

Tot deelnemen aan een nationale eindstrijd van een imperatief kampioenschap zijn de spelers gerechtigd die in de overeenkomstige gewestelijke kampioenschappen de titel van gewestelijk kampioen hebben behaald. Is die verhinderd dan wel uitgesloten van deelname, dan is de tweede aankomende, eventueel de nummer 3, enzovoort, van hetzelfde gewestelijk kampioenschap gerechtigd aan de nationale eindstrijd deel te nemen.

Het gebruik van alcoholhoudende dranken of daarvan afgeleide dranken is voor spelers in nationale eindstrijden gedurende hun partijen verboden.

4.2 Nationale ranglijst

Van spelers die vanwege hun promotie niet meer voor deelname aan een imperatief kampioenschap in aanmerking komen, houdt de medewerker PK op het Bondsbureau een namenlijst bij. Die lijst is 'nationale ranglijst' genoemd.

HOOFDSTUK 5 – SLOTBEPALINGEN

5.1 Geschillen

Het slechten van geschillen over de toepassing van de bepalingen in dit WR dient te geschieden zoals dit in de Statuten na de KNBB is bepaald.

5.2 Onvoorziene gevallen

1. In gevallen waarin dit WR niet voorziet, beslist het KVC-bestuur na verkregen advies van de WCB.
2. In spoedeisende gevallen is de WCB bevoegd een beslissing te nemen, mits zij zo spoedig mogelijk daarna het KVC-bestuur hierover inlicht.
3. Het KVC-bestuur is bevoegd op grond van bijzondere persoonlijke omstandigheden van een lid, dit lid van één of verschillende artikelen in dit WR dispensatie te verlenen.
4. Moet, in spoedeisende gevallen, op een lager niveau een beslissing worden genomen en is het absoluut onmogelijk vooraf overleg te plegen met het KVC-bestuur of met de WCB of met een of met verschillende leden van de gewestelijke commissie, dan is het daarbij betrokken orgaan toegestaan een beslissing te nemen, mits het zo spoedig mogelijk daarna het KVC-bestuur daaromtrent informeert.

5.3 Inwerkingtreding van dit WR

1. Dit WRPK is in werking getreden op 1 augustus 2018 en voor het laatst herzien en aangepast op 1 augustus 2018.
2. Wijzigingen op dit reglement treden in werking op de daarbij bekend te maken datum en nadat deze zijn gepubliceerd in de Officiële Mededelingen van de KNBB. Het op deze wijze bekend maken is niet noodzakelijk als een wijziging is opgenomen in een nieuw WR of in een officieel wijzigingsblad op het WR.
3. Eerder uitgegeven wedstrijdreglementen, alsmede de wijzigingen daarop, zijn door de inwerkingtreding van dit WR vervallen.
4. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de WCB. Leidend daarbij zal zijn de geest van het reglement en de door de KNBB geformuleerde doelstellingen.

AANHANGSEL A – OMSCHRIJVING SPELSOORTEN, KLASSEN, GRENZEN EN PARTIJLENGTES

De minimum algemeengemiddeldegrenzen worden in de kolom vermeld waarboven staat 'van'. Met het behalen van het in de kolom 'tot' vermelde algemeen gemiddelde is de maximum grens van de desbetreffende klasse overschreden en de minimum grens van de eerstvolgende hogere klasse bereikt.

Door het KVC-bestuur zijn de volgende nationale kampioenschappen ingesteld:

spelsoort	klasse	algemeen gemiddelde		partijlengte
		van	tot	
libre-klein	5	0,00	1,20	intervallen
libre-klein	4	1,20	1,70	55
libre-klein	3	1,70	2,50	70
libre-klein	2	2,50	4,00	90
libre-klein	1	4,00	7,00	120
libre-klein	hoofd	7,00	11,00	150
libre-klein	dames	0,00	5,00	intervallen
bandstoten-klein	5	0,25	1,00	30
bandstoten-klein	4	1,00	1,50	40
bandstoten-klein	3	1,50	2,30	55
bandstoten-klein	2	2,30	3,50	75
driebanden-klein	3	0,250	0,400	20
driebanden-klein	2	0,400	0,550	25
driebanden-klein	1	0,550	0,750	30
driebanden-klein	hoofd	0,750	1,000	40
driebanden-groot	3	0,300	0,475	20*

* of maximaal 60 beurten

1. Alle kampioenschappen zijn imperatieve kampioenschappen, die elk jaar op de wedstrijdkalender van een district staan.
2. De eindstrijden van nationale kampioenschappen worden op maximaal drie achtereenvolgende dagen (vrijdag tot en met zondag) gespeeld. De WCB is bevoegd door de toepassing van andere organisatiesystemen het aantal speeldagen te verhogen of te verlagen, dan wel toe te staan dat van donderdag tot en met zaterdag wordt gespeeld.
3. Een district dat een nationaal kampioenschap in deze spelsoorten wil organiseren, neemt contact op met de medewerker Persoonlijke Kampioenschappen van het Bondsbureau.

AANHANGSEL B – HANDLEIDING VOOR DE TOEPASSING VAN SYSTEEM AVÉ

In Systeem Avé op districtsniveau is de indeling van de eerste ronde vrijgelaten. Immers bij meer dan twee verenigingsgenoten mogen (dit is geen verplichting) de sterkste verenigingsgenoten volgens hun algemeen gemiddelde in de eerste ronde tegen elkaar spelen. Tijdens gewestelijke en nationale finales wordt Systeem Avé toegepast zoals onder omschreven, tenzij de WCB besluit hiervan af te wijken.

Principe

In principe houdt dit systeem in dat na elk tussenklassement de hoogst geplaatste speler de volgende ronde speelt tegen de laagst geplaatste speler tegen wie hij nog niet heeft gespeeld. Is deze partij vastgesteld, dan geschiedt hetzelfde voor de nummer 2, die dan speelt tegen de zwakste speler die hij nog niet heeft ontmoet. Met inachtneming van hetzelfde principe worden de partijen van de nummers 3 en 4 vastgesteld.

Het kan noodzakelijk zijn dat gaandeweg het toernooi van dit principe moet worden afgeweken omdat een partij overblijft voor spelers die al tegen elkaar hebben gespeeld. Zou bijvoorbeeld de vierde partij niet kunnen worden vastgesteld omdat twee spelers overblijven die al tegen elkaar hebben gespeeld, dan moet de nummer 3 (eventueel de nummer 2) in dat tussenklassement niet tegen de laagste van dat moment spelen maar tegen de eerstvolgende hoger geplaatste.

Vooruitzien

Zijn de partijen van de vierde ronde vastgesteld, dan moeten beslist vóór aanvang van de vijfde ronde de partijen van de vijfde, van de zesde en van de zevende ronde worden vastgesteld om te voorkomen dat de indeling in ronde 6 of ronde 7 vastloopt.

Tijdens het spelen van de vierde ronde heeft de wedstrijdleiding voldoende tijd om dit werkje nauwkeurig te verrichten. Nadat het tussenklassement na de vierde ronde is opgemaakt, verdient het aanbeveling te controleren of nog aanpassingen van deze laatste drie reeds ingedeelde ronden noodzakelijk zijn.

In welke volgorde de partijen van de vijfde, zesde en zevende ronde moeten worden gespeeld, is afhankelijk van de resultaten die door de titelkandidaten zijn behaald. Problemen zijn te voorkomen door bij het definitief vaststellen van de vijfde of van de zesde ronde te wisselen met uitsluitend de volledige ronde – dus geen losse partijen wisselen! Er moet naar worden gestreefd dat de grootste titelkandidaten volgens de tussenstand in de laatste ronde tegen elkaar spelen.

Wordt na de vierde ronde deze belangrijke controle nagelaten, dan is de kans groot dat de partijen van de zesde en van de zevende ronde – ook niet door verwisseling – niet goed kunnen worden ingedeeld. Het gevolg kan zijn dat een speler in de zesde ronde twee partijen achter elkaar moet spelen en in de zevende ronde is uitgespeeld en dat een andere speler in de zesde ronde vrij is en in de zevende twee partijen achter elkaar moet spelen.

Kortom: na het vaststellen (en tijdens het spelen) van de vierde ronde kan door het vaststellen van de resterende drie ronden deze onregelmatigheid, die veel ergernis bij spelers opwekt, worden voorkomen. Een tip: gebruik een Avé-computerprogramma om de finale te organiseren.

AANHANGSEL C – HANDLEIDING VOOR DE TOEPASSING VAN SYSTEEM DE BRUIJN

In Systeem De Bruijn krijgen de deelnemers aan een eindstrijd een plaatsingscijfer toegekend. Dat cijfer blijft gedurende het gehele kampioenschap onverbrekkelijk verbonden aan de naam van de speler. De deelnemer met het hoogste algemeen gemiddelde krijgt het cijfer 1 toegewezen, de deelnemer met het op één na hoogste algemeen gemiddelde het cijfer 2, enzovoort. Onderstaande handleiding is gebaseerd op een eindstrijd met acht deelnemers; bij andere aantallen is dit systeem ook toepasbaar.

De eerste ronde wordt vastgesteld zoals dat ook bij Systeem Avé geschiedt:

ronde 1: 1 tegen 8, 2 tegen 7, 3 tegen 6, 4 tegen 5

De volgende zes ronden liggen vast. Het is aan de wedstrijdleider welke ronde hij vervolgens kiest op basis van de uitslag van de eerste ronde, waarbij uitsluitend rekening wordt gehouden met de speler die in het tussenklassement na elke ronde het hoogst is geplaatst. Theoretisch is dat:

ronde 2: 4 tegen 6, 3 tegen 5, 2 tegen 8, 1 tegen 7

ronde 3: 4 tegen 7, 3 tegen 8, 2 tegen 5, 1 tegen 6

ronde 4: 4 tegen 8, 3 tegen 7, 2 tegen 6, 1 tegen 5

ronde 5: 6 tegen 7, 5 tegen 8, 2 tegen 3, 1 tegen 4

ronde 6: 6 tegen 8, 5 tegen 7, 2 tegen 4, 1 tegen 3

ronde 7: 7 tegen 8, 5 tegen 6, 3 tegen 4, 1 tegen 2

In een eindstrijd met een oneven aantal deelnemers is altijd de hoogst geplaatste deelnemer vrij. In de eerste ronde is dat speler 1 en in de volgende ronden is dat steeds degene die als hoogste geplaatst is in het tussenklassement en die nog niet vrijgesteld is geweest.

Door bij het indelen van de partijen voor de volgende ronden geen rekening te houden met de overige deelnemers, worden de werkzaamheden voor de wedstrijdleiding aanmerkelijk vereenvoudigd en kan onmiddellijk worden vervolgd met de volgende ronde. Er ontstaat dus geen vertraging omdat de partijen voor de volgende ronde nog moeten worden vastgesteld. De wedstrijdleider kan immers de namen van de spelers reeds tevoren aan elkaar koppelen.

Het tijdstip waarop een ronde met alle vier reeds tevoren onverbrekkelijk aan elkaar verbonden partijen moet worden gespeeld, wordt altijd bepaald door de hoogst geplaatste speler van het (tussen)klassement, dat na elke ronde is vastgesteld. Dit speelschema is voor elk toernooi vooraf definitief vastgesteld en hieraan mag niets worden veranderd. Er mag nooit een partij apart uit een ronde worden gespeeld.

Systeem De Bruijn gaat uit van het 'plaatsingscijfer', dat is gekoppeld aan het algemeen gemiddelde waarmee aan het kampioenschap werd begonnen (plaatsingsgemiddelde). Mocht het noodzakelijk blijken dat een invaller wordt toegevoegd, dan wordt deze overeenkomstig zijn plaatsingsgemiddelde ingedeeld, waarbij zo nodig de reeds toegewezen plaatsingscijfers van de andere deelnemers moeten worden gewijzigd.

Uiteraard is het principe ook toe te passen bij toernooien met meer of minder deelnemers. Daarbij dienen slechts de getallen te worden aangepast.

Een groot voordeel van dit systeem is dat de wedstrijdleiding tussen de ronden geen moeilijke (en daardoor vaak foutieve en langdurige) ronde-indelingen behoeft te maken. Zo nodig kan onmiddellijk worden vervolgd met een volgende ronde en zijn wachttijden overbodig.